

Rodopisná poznámka

Skladatel František Enengel, milovník krajiny kolem Jindřiše

*18. září 1842 Kegelhammer, mlýn čp. 17, obec Kladné, okr. Český Krumlov, † 30. ledna 1913 J. Hradec

Rodiče: Otec Ignác Enengel, hamerník, syn zemřelého Franze Enengela z Gallneukirchen (Horní Rakousy, diecéze Linz) a jeho manželky Alžběty z Vyššího Brodu. Matka: Maria, dcera † Jakoba Habingera, nádeníka z Oberkulmu, fara Altenberg v Horním Rakousku, a jeho rovněž již zesnulé ženy Magdaleny Haßlinger ze Schönau v Horním Rakousku (Schönau in Mühlkreis, okres Freistadt).

Kegelhammer - Enengelovo rodné místo se nacházelo na Českokrumlovsku, nikoli v okrese Jindřichův Hradec, jak drobným omylem hlásí současné dostupné zdroje. Bývá někdy jmenováno jako Bláhův mlýn, snad podle Martina Bláhy, jemuž začátkem 20. století v Kladném (Kladen) patřil mlýn a v Kegelhammeru pila. Roku 1910 žilo v Kladném 254 německých a 30 českých obyvatel. Od r. 1961 je Kladné osadou obce Kájov v okrese Český Krumlov. Kmotry při křtu malého Franze Enengela v kájovském kostele Nanebevzetí P. Marie byli Johann Pichler „Müllermeister in Kegelhammer“ s manželkou Marií.

Enengelovo rodiště na mapě (1. vojenské mapování Čech, 1764-1768)

© 1st (2nd) Military Survey, Section No. C 263, Austrian State Archive/Military Archive, Vienna.

Stručné svědectví o Enengelově činnosti dosud podával hlavně Československý hudební slovník v několika větách z pera prof. G. Černušáka: „Enengel František, český učitel v Jindřichově Hradci, kde se v letech 1874-1877 zdokonalil v hudbě u Františka Vacka. V letech 1873-1912 byl Enengel sbormistrem tamního mužského zpěváckého spolku Černín, dlouho též ženského pěveckého spolku Slávy dcera. Obě sdružení povznesl k pozoruhodné úrovni.“

Jindřichohradecký pedagog, zakladatel tamní hudební školy a historik Leopold Janů doplnil pro redakci slovníku informaci, že originály záznamů Enengelových skladeb pro sbory mužské a smíšené došly bohužel zničení v roce 1945, zachoval se jen jejich seznam v díle Jar. Palečka „Zpěvy tří generací - Rukopisné dějiny spolku Černín - Smetana za 80 let.“

Čestný člen spolku Černín (jmenován r. 1888), učitel ve výslužbě František Enengel byl vyznamenán za více než čtyřicetiletou kantorskou službu čestným křížem Pro Ecclesia et Pontifice. Zemřel v městě Jindřichově Hradci čp. 105 / I. ve věku 70 let, 4 měsíce a 11 dní v důsledku selhání oběhu krve (zkornatění tepen, ateroskleróza). Pohřben byl na tamním, dnes již zrušeném hřbitově u Nejsvětější Trojice.

Prameny a literatura

SOA T, SM [on line] Fara Kájov, 7, N 1832-1880, s. 79, snímek 84. Fara Jindřichův Hradec, 66, Z 1911-1921, s. 61, snímek 62. Digitální archiv SOA v Třeboni.

Československý hudební slovník osob a institucí, sv. 1, A-L. Eds. Gracián Černušák, Bohumír Štědroň, Zdeněk Nováček. Státní hudební vydavatelství Praha, 1963, s. 297.

Šrámková, Kateřina: Hudební život v Jindřichově Hradci.

Bakalářská práce, Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Brno 2010. Autorka dokládá, že o tři Enengelovy skladby (K jmeninám, Touha po Jindřiši, Písně srdce) pečuje Státní okresní archiv v Jindřichově Hradci ve svém fondu Kulturně historický archiv.